

УДК 314.7:35.07:338.48

DOI <https://doi.org/10.32782/3041-1351/2026-1-11>

Лаврук Олександр Валерійович

доктор наук з державного управління, доцент,
проректор з науково-педагогічної роботи,
професор кафедри публічного управління,
менеджменту та інклюзивної економіки,
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти
«Кам'янець-Подільський державний інститут»
lavruk.olexandr@kpdi.edu.ua
ORCID ID: 0000-0002-7932-0036

Олексюк Наталія Степанівна

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
n_oleksiuk@tnpu.edu.ua
ORCID ID: 0000-0002-1538-1470

Бачинська Олена Миколаївна

кандидат економічних наук,
доцент кафедри публічного управління,
менеджменту та інклюзивної економіки,
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти
«Кам'янець-Подільський державний інститут»
helena_kozak@ukr.net
ORCID ID: 0000-0001-6994-469X

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Вступ. Соціальне партнерство функціонує одночасно як механізм громадського життя, що координує взаємодію між владою, бізнесом та громадськими організаціями, і як мережевий інструмент, який об'єднує ресурси, компетенції та інтереси різних учасників муніципального розвитку. Актуальність дослідження визначається необхідністю ефективного узгодження пріоритетів різних соціальних груп у процесі планування та реалізації стратегічних ініціатив громад.

Метою роботи є комплексний аналіз соціального партнерства як інструменту забезпечення сталого розвитку територіальних громад, визначення механізмів координації ресурсів та повноважень ключових суб'єктів муніципального розвитку, підвищення ефективності управлінських рішень, формування інституційної спроможності та зміцнення соціальної згуртованості громад у сучасних умовах децентралізації.

Наукова новизна. Дослідження підкреслює соціальне партнерство як системоутворюючий механізм розвитку громад та пропонує авторські інструменти оцінки його ефективності. Розроблено графічну модель механізму соціального партнерства, яка демонструє інтеграцію ресурсів, компетенцій і повноважень влади, бізнесу, громадських організацій і населення. Також запропоновано матричну модель суб'єктно-орієнтованої трансформації громади, що відображає формування соціально інтегрованої громади із високим рівнем соціальної згуртованості, довіри та спільними ціннісними орієнтирами. Особливу увагу приділено ролі ВПО і ветеранів війни як активних учасників партнерських процесів, що сприяє розширенню соціального капіталу, інтеграції громад і підвищенню інклюзивності місцевого управління.

Висновки. Соціальне партнерство забезпечує розвиток стійких та згуртованих громад, підвищує інституційну спроможність та сприяє довгостроковій соціально-економічній стабільності. Активна участь громадськості, ВПО, ветеранів війни та бізнесу дозволяє узгоджувати інтереси й ресурси, стимулює економічну діяльність і соціальну інтеграцію. Використання цифрових технологій і мережевих форм управління підвищує прозорість та оперативність управлінських процесів. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на розробку методичних підходів і показників сталого розвитку громад для підвищення практичної цінності наукових результатів і зміцнення стратегічної спроможності територіальних громад.

Ключові слова: соціальне партнерство, сталий розвиток, соціальні поля, інституційна спроможність, міжсекторальна взаємодія, стратегічне планування, державно-приватне партнерство.

Lavruk Oleksandr Valeriiovich

Doctor of Public Administration Sciences,
Associate Professor, Vice-Rector for Academic and Pedagogical Work,
Professor at the Department of Public Administration,
Management and Inclusive Economy,
Educational and Rehabilitation Institution of Higher Education
«Kamianets-Podilskyi State Institute»

Oleksyuk Natalia Stepanivna

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor at the Department of Social Work and Social Pedagogy,
Ternopil National Pedagogical Volodymyr Hnatiuk University

Bachynska Olena Mykolaivna

Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor at the Department of Public Administration,
Management and Inclusive Economy,
Educational and Rehabilitation Institution of Higher Education
«Kamianets-Podilskyi State Institute»

SOCIAL PARTNERSHIP AS A TOOL FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES

Introduction. Social partnership functions simultaneously as a mechanism of public life, coordinating the interaction between authorities, business, and civil society organizations, and as a networking tool that integrates the resources, competencies, and interests of various stakeholders in municipal development. The relevance of the study is determined by the need for the effective alignment of priorities among different social groups during the planning and implementation of strategic community initiatives.

Purpose and objectives of the article. The aim of this research is to provide a comprehensive analysis of social partnership as a tool for ensuring the sustainable development of territorial communities, to identify mechanisms for coordinating resources and powers of key local development actors, to enhance the efficiency of management decisions, to build institutional capacity, and to strengthen social cohesion in communities under contemporary decentralization conditions.

Scientific novelty. The study emphasizes social partnership as a system-forming mechanism for community development and proposes original tools for assessing its effectiveness. A graphical model of the social partnership mechanism has been developed, demonstrating the integration of resources, competencies, and authorities of government, business, civil society organizations, and the population. Additionally, a matrix model of subject-oriented community transformation is proposed, reflecting the formation of a socially integrated community with high levels of social cohesion, trust, and shared value orientations. Particular attention is given to the role of internally displaced persons (IDPs) and war veterans as active participants in partnership processes, which contributes to the expansion of social capital, community integration, and increased inclusiveness in local governance.

Results. Social partnership promotes the development of resilient and cohesive communities, enhances institutional capacity, and contributes to long-term socio-economic stability. Active participation of the public, IDPs, war veterans, and business enables the coordination of interests and resources, stimulates economic activity, and fosters social integration. The use of digital technologies and networked management forms increases transparency and operational efficiency in governance processes. Further research may focus on developing methodological approaches and indicators for sustainable community development to enhance the practical value of scientific results and strengthen the strategic capacity of territorial communities.

Key words: *social partnership, sustainable development, social fields, institutional capacity, cross-sectoral interaction, strategic planning, public-private partnership.*

Вступ. Соціальне партнерство виступає як соціокультурне явище, яке вже стало значущим у західних країнах, тоді як в Україні перебуває на етапі становлення. Воно функціонує водночас як інститут громадського життя, що координує взаємодію влади та суспільства задля розвитку соціально-економічної сфери, та як мережевий механізм комунікації, де місцева влада, бізнес і громадські організації формують єдину систему формальних і неформальних зв'язків, обумовлених територіальними рамками та спільними інтересами у розвитку громади [8].

Дослідження соціального партнерства актуальне через його здатність узгоджувати потреби і пріоритети різних соціальних груп. Ця проблематика цікавить не лише науковців у галузі соціології, економіки та політології, але й практиків управління та політиків, які прагнуть знаходити ефективні підходи до координації дій влади, бізнесу і суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження соціального партнерства як інструменту сталого розвитку територіальних громад знайшло відображення у працях як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, які розглядають цю проблематику в контексті децентралізації, публічного управління, регіонального розвитку та міжсекторної взаємодії.

Серед українських дослідників варто виокремити науковців, які безпосередньо аналізують соціальне партнерство у вимірі розвитку територіальних громад. Зокрема, О. Паламарчук, І. Візнюк, І. Габа, С. Долинний та Л. Токар [6] обґрунтовують роль соціального партнерства як стратегічного інструменту розвитку громад, підкреслюючи його значення для реалізації підходів сталого розвитку, підвищення самодостатності територій та активізації участі громадян у місцевому самоврядуванні. У свою чергу, А. Браунагель і Д. Анфілов [3] розгля-

дають соціальне партнерство як складову парадигми сталого розвитку міст і регіонів, підкреслюючи його значення у досягненні збалансованого розвитку. Вагомий внесок у дослідження сталого розвитку територіальних громад зробила К. Блішук [2], яка обґрунтовує необхідність комплексного поєднання економічних, соціальних та екологічних складових розвитку, а також ефективного управління ресурсами на місцевому рівні. Liliana B. Andonova, Moira V. Faul, Dario Piselli [11] аналізують партнерства як ключовий інструмент досягнення цілей сталого розвитку та механізм багаторівневого врядування. Водночас, через складну соціально-економічну ситуацію в нашій країні, низка питань пов'язаних із забезпеченням сталого розвитку територіальних громад залишаються не вирішеними і потребують подальших досліджень.

Метою дослідження є системний аналіз соціального партнерства як інструменту забезпечення сталого розвитку територіальних громад, зокрема визначення механізмів інтеграції ресурсів, компетенцій та повноважень ключових суб'єктів локального розвитку для підвищення ефективності управлінських процесів, формування інституційної спроможності, зміцнення соціальної згуртованості та забезпечення стратегічної стійкості територіальних громад в умовах децентралізації та сучасних соціально-економічних викликів.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах формування нової парадигми місцевого розвитку соціальне партнерство виступає важливим чинником підвищення ефективності управлінських процесів, оскільки забезпечує інтеграцію ресурсів, компетенцій і можливостей різних акторів. Це сприяє формуванню комплексного підходу до розвитку територіальних громад, що поєднує економічні, інфраструктурні, екологічні та соціальні аспекти. Залучення бізнесу дозволяє активізувати інвестиційну діяльність, стимулювати розвиток підприємництва та створення робочих місць, тоді як участь громадськості забезпечує врахування інтересів населення, підвищує прозорість управління та рівень довіри до влади.

У контексті сталого розвитку територіальних громад соціальне партнерство виконує системоутворюючу функцію, оскільки сприяє збалансуванню короткострокових і довгострокових цілей розвитку. Воно забезпечує впровадження принципів раціонального використання ресурсів, екологічної відповідальності, економічної ефективності та соціальної справедливості. Такий підхід дозволяє громадам не лише реагувати на поточні виклики, а й формувати стратегічне бачення власного розвитку, орієнтоване на підвищення конкурентоспроможності та якості життя.

Крім того, соціальне партнерство сприяє формуванню сприятливого інституційного середовища для розвитку громади, зокрема через розвиток механізмів участі, підтримку локальних ініціатив, стимулювання міжсекторної співпраці та впровадження принципів відкритого врядування. Це створює пере-

думови для посилення інноваційного потенціалу територій, підвищення їх інвестиційної привабливості та здатності до саморозвитку.

Територіальні громади функціонують як специфічний соціально-економічний простір, у межах якого відбувається взаємодія ключових акторів локального розвитку – органів публічної влади, суб'єктів господарювання та інститутів громадянського суспільства. Динаміка розвитку громади детермінується характером і якістю взаємозв'язків між зазначеними суб'єктами, рівнем інституційної спроможності та ступенем їхньої залученості до процесів стратегічного планування і реалізації публічної політики.

Соціальний простір громади є внутрішньо диференційованим і структурованим через сукупність взаємопов'язаних соціальних полів. Відповідно до концепції П'єр Бурдьє, соціальне поле постає як багатовимірний простір позицій, у межах якого кожна позиція визначається через систему координат, що відображає розподіл різних видів капіталу (економічного, соціального, культурного, символічного). У цьому контексті соціальне поле передбачає наявність об'єктивно зумовлених зв'язків між позиціями акторів, які можуть набувати форм кооперації, конкуренції, альянсу або конфлікту. Такі зв'язки є структурно обумовленими та значною мірою автономними від індивідуальних характеристик конкретних осіб, що займають відповідні позиції.

Функціонування соціальних полів у межах територіальної громади створює передумови для трансформації традиційної ієрархічної моделі управління у більш гнучку мережеву систему взаємодії. Така трансформація сприяє інтеграції різних секторів у єдиний комунікативний та інституційний простір, формуванню механізмів горизонтальної координації та підвищенню рівня соціальної згуртованості. У цьому контексті поступово відбувається інституціоналізація соціального партнерства як системної форми співпраці між владою, бізнесом і громадськістю, що забезпечує узгодження інтересів ключових суб'єктів розвитку територіальної громади. Саме така модель взаємодії формує підґрунтя для консолідації ресурсів і підвищення ефективності управлінських рішень на муніципальному рівні.

За сучасних умов суспільно-економічної нестабільності та викликів повоєнної трансформації значення соціального партнерства суттєво зростає. Його формування набуває стратегічного характеру, оскільки саме інституціоналізована система взаємодії влади, бізнесу та громадськості здатна забезпечити консолідацію ресурсів, координацію інтересів і узгодження стратегічних пріоритетів розвитку. У такому вимірі соціальне партнерство виступає важливим інструментом мобілізації територіального, людського та інвестиційного потенціалу громад, підвищення адаптивності локальних економік та забезпечення сталого соціально-економічного відновлення (рис. 1).

Запропонована графічна модель відображає соціальне партнерство як багаторівневу інтегровану

Рис. 1. Модель механізму соціального партнерства

Джерело: розроблено авторами.

систему взаємодії ключових соціальних акторів, спрямовану на забезпечення сталого розвитку та самодостатності територіальної громади.

У центрі моделі розміщено механізм соціального партнерства, який виступає системоутворювальним ядром. Він включає сукупність інструментів узгодження інтересів і спільної діяльності суб'єктів партнерства, зокрема соціальний діалог, переговори, угоди, спільні програми, проекти та механізми співуправління. Саме через цей механізм здійснюється інтеграція ресурсів, компетенцій і повноважень різних сторін партнерства.

Першим ключовим суб'єктом у моделі виступають органи державної влади та місцевого самоврядування, які формують інституційно-нормативне середовище соціального партнерства. Їх функції полягають у розробленні та впровадженні нормативно-правових актів, визначенні стратегічних пріоритетів розвитку громади, розподілі бюджетних ресурсів та ініціюванні соціально-економічних програм.

Другим суб'єктом є бізнес, який забезпечує економічну основу соціального партнерства. Його участь реалізується через інвестиції, створення робочих місць, сплату податків і фінансування соціально значущих проєктів, що безпосередньо впливає на соціально-економічний розвиток громади.

Третій блок представлений громадськими організаціями та волонтерськими структурами, які виконують функцію соціального посередництва та адвокації інтересів населення. Вони ідентифікують актуальні соціальні проблеми, ініціюють громадські проєкти, надають соціальні послуги та здійснюють громадський контроль за діяльністю влади і бізнесу.

Четвертим елементом системи є населення територіальної громади, яке виступає одночасно як носій соціальних потреб і як активні учасники процесів розвитку. Їхня участь реалізується через громадську активність, ініціативи, участь у прийнятті рішень та механізми соціального контролю.

Результатом взаємодії всіх суб'єктів у межах механізму соціального партнерства є формування якісно нового стану територіальної громади, що проявляється у зростанні добробуту населення, посиленні соціальної згуртованості, підвищенні інституційної стійкості та забезпеченні довгострокового сталого розвитку. Таким чином, модель демонструє, що соціальне партнерство функціонує як відкрита соціально-економічна система, в межах якої узгодження інтересів органів влади, бізнесу, інститутів громадянського суспільства та населення сприяє ефективній реалізації стратегій розвитку територіальних громад в умовах децентралізації.

У цьому контексті особливої ваги набуває визначення передумов, які забезпечують формування ефективної партнерської взаємодії та сприяють трансформації територіальної громади у згуртовану місцеву спільноту. Партнерська взаємодія між ключовими суб'єктами місцевого розвитку, дотримання норм і правил спільного проживання у межах громади, наявність інституційно розвинутого громадського сектору, а також відповідальна діяльність органів місцевого самоврядування формують комплекс базових умов для такої трансформації. За цих умов громада набуває рис соціально інтегрованої системи, здатної до ефективної самоорганізації, колективного прийняття рішень та забезпечення сталого місцевого розвитку (рис. 2).

Рис. 2. Матрична модель суб'єктно-орієнтованої трансформації громади

Джерело: розроблено авторами.

Зазначена трансформація проявляється через сукупність взаємопов'язаних соціальних характеристик, серед яких ключове значення мають:

- високий рівень соціальної згуртованості мешканців громади;
- формування спільних ціннісних орієнтирів, норм взаємодії та колективної ідентичності;
- утвердження довіри між різними групами стейкхолдерів;
- інтегрованість членів громади у локальний соціально-економічний простір та їх активна участь у формуванні й реалізації стратегічних напрямів розвитку громади;
- прояв громадянської ініціативності та активна участь у суспільному житті;
- розвиток механізмів самоорганізації, кооперації та партнерської взаємодії між суб'єктами місцевого розвитку [1].

Важливим елементом розвитку партнерської взаємодії на місцевому рівні в сучасних умовах є активне залучення ВПО та ветеранів війни до суспільного життя територіальних громад. Масове переміщення населення та значне зростання кількості осіб, які повертаються з військової служби, зумовлюють необхідність формування нових механізмів соціальної інтеграції та включення цих соціальних груп до процесів місцевого розвитку. Залучення ВПО і ветеранів до процесів прийняття рішень, реалізації місцевих ініціатив, громадських консультацій та розроблення стратегій розвитку громади сприяє не лише їх соціальній адаптації та реінтеграції, але й формуванню більш інклюзивної моделі місцевого

управління. Участь цих груп населення у громадській діяльності, волонтерських ініціативах, підприємницьких проєктах, діяльності громадських організацій і консультативно-дорадчих органів при ОМС сприяє розширенню соціального капіталу громади, зміцненню горизонтальних зв'язків між різними соціальними групами та підвищенню рівня взаємної довіри [10].

Особливої уваги потребує залучення ветеранів війни, які володіють значним управлінським, організаційним та лідерським потенціалом, сформованим у процесі військової служби. Їх участь у громадському житті, діяльності ветеранських організацій, реалізації соціальних та економічних ініціатив може виступати важливим ресурсом для розвитку громад, сприяти формуванню культури відповідальності, солідарності та взаємопідтримки.

Взаємодія ОМС та бізнесу є складним і багатофакторним процесом, що зумовлено різними цілями та пріоритетами цих інститутів. Для ОМС пріоритетним є забезпечення життєдіяльності та розвитку громади, зокрема соціальної складової, що проявляється у вимогах до корпоративної соціальної відповідальності бізнесу та участі у соціальних проєктах. Бізнес, навпаки, орієнтований на ефективне вкладення капіталу та отримання прибутку, що робить додаткові соціальні витрати на початкових етапах реалізації проєктів потенційним ризиком для інвестиційних планів.

Різниця у підходах ОМС та бізнесу є природною і не повинна перешкоджати співпраці. Навпаки, партнерство дозволяє більш ефективно досягати спіль-

них цілей: забезпечення соціально-економічного розвитку громад, підвищення інвестиційної привабливості та підтримки відновлення в умовах воєнного та поствоєнного періоду. Узгоджена взаємодія між місцевою владою та приватним сектором виступає ключовим чинником реалізації як соціальних, так і економічних пріоритетів громади.

Взаємодія ОМС та громадськості є ключовим чинником забезпечення сталого розвитку територіальної громади, оскільки вона формує підґрунтя для узгодження інтересів різних соціальних груп, підвищення якості управлінських рішень та зміцнення демократичних інститутів на місцевому рівні. У сучасних умовах децентралізації влади така взаємодія набуває особливої актуальності, оскільки сприяє підвищенню ефективності використання ресурсів громади та забезпечує прозорість і підзвітність діяльності ОМС.

Окремої уваги заслуговує використання цифрових технологій як інструменту розширення участі громадськості. Електронне урядування, відкриті дані та онлайн-платформи для громадської участі значно спрощують комунікацію між владою та громадянами, підвищують оперативність зворотного зв'язку та забезпечують ширше залучення населення до управлінських процесів. Водночас ефективність таких інструментів залежить від рівня цифрової грамотності населення та доступності відповідної інфраструктури [5].

Крім того, реалізація проєктів державно-приватного партнерства (ДПП) на місцевому рівні неможлива без ефективної взаємодії між ОМС та приватним сектором, особливо за умов обмеженого фінансування для нового будівництва або підтримки існуючої соціальної та комунальної інфраструктури. У післявоєнній відбудові країни приватний сектор

відіграватиме ключову роль, а формат ДПП може стати оптимальним інструментом для реалізації транспортних, соціальних та інших інфраструктурних проєктів. Успіх таких ініціатив залежатиме від готовності місцевої влади до партнерства, прозорості прийняття рішень та створення сприятливого інвестиційного середовища, тоді як приватний бізнес забезпечить необхідні інвестиції та партнерські стосунки [9].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Соціальне партнерство є системоутворюючим механізмом сталого розвитку територіальних громад, що забезпечує інтеграцію ресурсів, компетенцій та повноважень ОМС, бізнесу та громадськості. Ефективна партнерська взаємодія сприяє комплексному розвитку територій, поєднуючи економічні, інфраструктурні, соціальні та екологічні складові, підвищуючи інституційну спроможність і соціальну згуртованість громад. Активне залучення ВПО, ветеранів війни та широкої громадськості розширює соціальний капітал, підвищує адаптивність територій та сприяє формуванню інклюзивної моделі муніципального управління. Використання мережеских форм управління та цифрових технологій у партнерських процесах забезпечує прозорість, підзвітність та оперативність прийняття управлінських рішень, а узгоджена взаємодія з бізнесом сприяє реалізації інфраструктурних та соціально-економічних проєктів і довгостроковій стійкості розвитку громад.

Подальші наукові пошуки можуть бути спрямовані на розробку методичних підходів та індикаторів сталого розвитку громад, що дозволить підвищити практичну цінність досліджень та сприятиме формуванню стратегічно спроможних та соціально згуртованих громад.

Список літератури:

1. Бахтиєв Р. Стратегія розвитку відповідального партнерства та усвідомленого проживання в територіальній громаді. URL: <https://surl.li/uqejxk>
2. Бліщук К.М. Сталый розвиток територіальних громад у контексті децентралізаційних змін. *Економічний проєкт*. 2024. № 19. С. 104–107. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-19>
3. Браунагель А.В., Анфілов Д.Ю. Соціальне партнерство як елемент сталого розвитку міст. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-6>
4. Горстка О.В. Центри соціального партнерства як елемент організаційної структури публічно-приватної співпраці на місцевому рівні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 9. С. 167–171. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.9.167>
5. Коляно О.В. Взаємодія органів державного управління і місцевого самоврядування з громадськістю. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2021. № 65. С. 116–122. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2021-65-16>
6. Паламарчук О., Візнюк І., Габа І., Долинний С., Токар Л. Соціальне партнерство як стратегічний інструмент розвитку територіальних громад. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2024. Т.2. № 13. DOI: [https://doi.org/10.31499/2618_0715.2\(13\).2024.316710](https://doi.org/10.31499/2618_0715.2(13).2024.316710)
7. Поліщук В.А., Олексюк Н.С., Бачинська О.М. Інтеграція внутрішньо переміщених осіб в приймаючі громади: соціально-економічний аспект. *Управління змінами та інновації*. 2023. №6. С. 5-9. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2023-6-1>
8. Тереняк Л., Куземко А. Сутність і особливості соціального партнерства органів місцевого самоуправління, громадських організацій та представників бізнесу. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2025. № 3. С. 24–29. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3\(2\)-3](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(2)-3)
9. Федюк В. Партнерство і співпраця влади і бізнесу на місцевому рівні – запорука успішного розвитку громад. URL: <https://surl.li/iiiqxa>

10. Шапошнікова І.В., Пристай І.Р. *Стратегії та виклики інтеграції внутрішньо переміщених осіб у територіальних громадах в умовах воєнного стану. Публічне управління та адміністрування*. 2024. № 11. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-11-02-04>

11. Partnerships for Sustainability in Contemporary Global Governance: Pathways to Effectiveness / ed. by L. B. Andonova, M. Faul, D. Piselli. London : Routledge, 2023. 288 p.

References:

1. Bakhtiev, R. *Stratehiia rozvytku vidpovidalnoho partnerstva ta usvidomlenoho prozhyvannia v terytorialnii hromadi* [Strategy for the development of responsible partnership and conscious living in the territorial community]. Retrieved from <https://surl.li/uqcxjk> [in Ukrainian].

2. Blishchuk, K. M. (2024). *Stalyi rozvytok terytorialnykh hromad u konteksti detsentralizatsiinykh zmin* [Sustainable development of territorial communities in the context of decentralization reforms]. *Ekonomichnyi prostir*, 19, 104–107. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-19> [in Ukrainian].

3. Braunagel, A. V., Anfilov, D. Yu. (2022). *Sotsialne partnerstvo yak element staloho rozvytku mist* [Social partnership as an element of sustainable urban development]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 44. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-6> [in Ukrainian].

4. Horstka, O. V. (2024). *Tsentry sotsialnoho partnerstva yak element orhanizatsiinoi struktury publichno-pryvátnoi spivpratsi na mistsevomu rivni* [Centers of social partnership as an element of the organizational structure of public-private cooperation at the local level]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, 9, 167–171. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.9.167> [in Ukrainian].

5. Kolyanko, O. V. (2021). *Vzaiemodiia orhaniv derzhavnoho upravlinnia i mistsevoho samovriaduvannia z hromadskistiui* [Interaction of state authorities and local self-government with the public]. *Visnyk Lvivskoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, 65, 116–122. <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2021-65-16> [in Ukrainian].

6. Palamarchuk, O., Viznyuk, I., Haba, I., Dolynnyi, S., & Tokar, L. (2024). *Sotsialne partnerstvo yak stratehichniy instrument rozvytku terytorialnykh hromad* [Social partnership as a strategic tool for the development of territorial communities]. *Sotsialna robota ta sotsialna osvita*, 2(13). [https://doi.org/10.31499/2618-0715.2\(13\).2024.316710](https://doi.org/10.31499/2618-0715.2(13).2024.316710) [in Ukrainian].

7. Polishchuk, V. A., Oleksiuk, N. S., Bachynska, O. M. (2023). *Intehratsiia vnutrishnio peremishchenykh osib v pryimachi hromady: sotsialno-ekonomichnyi aspekt* [Integration of internally displaced persons into host communities: socio-economic aspect]. *Upravlinnia zminyamy ta innovatsii*, 6, 5–9. <https://doi.org/10.32782/CMI/2023-6-1> [in Ukrainian].

8. Terenyak, L., Kuzemko, A. (2025). *Sutnist i osoblyvosti sotsialnoho partnerstva orhaniv mistsevoho samoupravlinnia, hromadskykh orhanizatsii ta predstavnykiv biznesu* [Essence and features of social partnership between local governments, NGOs, and business representatives]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Ekonomichni nauky*, 3, 24–29. [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3\(2\)-3](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(2)-3) [in Ukrainian].

9. Fedyuk, V. *Partnerstvo i spivpratsia vlady i biznesu na mistsevomu rivni – zaporka uspishnoho rozvytku hromad* [Partnership and cooperation between authorities and business at the local level – a key to successful community development]. Retrieved from <https://surl.li/iiiqxa> [in Ukrainian].

10. Shaposhnykova, I. V., Prystay, I. R. (2024). *Stratehii ta vykyky intehtatsii vnutrishnio peremishchenykh osib u terytorialnykh hromadakh v umovakh voiennoho stanu* [Strategies and challenges of integrating internally displaced persons into territorial communities under martial law]. *Publichne upravlinnia ta administruvannia*, 11. <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2024-11-02-04> [in Ukrainian].

11. Andonova, L. B., Faul, M., Piselli, D., eds. (2023). *Partnerships for Sustainability in Contemporary Global Governance: Pathways to Effectiveness*. London: Routledge.

Дата першого надходження статті до видання: 11.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 06.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 21.05.2026